

ტურიზმის ეკონომიკური მიმოხილვა

ივლისი 2022

საქართველო

სასტუმროს ფასების დინამიკა 2022 წლის იანვარი - ივლისი

Research

ტურიზმის ყოველთვიური მიმოხილვა

საქართველო

ივლისი 2022

2022 წლის ივლისში საერთაშორისო ტურისტების მიერ განხორციელებული ვიზიტების რაოდენობა 2019 წლის ივლისთან შედარებით 80.6%-ით აღდგა და 459 711 შეადგინა.

უკრაინაში ომის დაწყების შემდეგ, საზღვრის გადაკვეთის სტატისტიკაში გამოვლინდა მნიშვნელოვანი განსხვავებები რუსი, ბელორუსი და უკრაინელი ვიზიტორების შემოსვლებისა და გასვლების რაოდენობებში. 2022 წლის ივნისში შემოსვლებისა და გასვლების რაოდენობას შორის სხვაობა ყველაზე მაღალი რუსებისთვის აღმოჩნდა, მსგავსად წინა თვეებისა.

ბოლო რამდენიმე თვის განმავლობაში სასტუმროს ფასები მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რაც განპირობებულია ისეთი ფაქტორებით, როგორიცაა საერთაშორისო ტურიზმის ნაწილობრივი აღდგენა, რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყების შემდეგ რუსი, ბელორუსი და უკრაინელი მოგზაურების მასობრივი შემოსვლა, შიდა ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტურისტულ ადგილებზე გაზრდილი მოთხოვნა და სასტუმროს ფუნქციონირებისათვის აუცილებელ საქონელზე გაზრდილი ფასები.

სამომხმარებლო ფასების ინდექსი რესტორნებისა და სასტუმროებისათვის ფასების ორნიშნა წლიური ზრდით გამოირჩეოდა გასული წლის განმავლობაში და მაქსიმუმს, 14.3%, 2022 წლის ივლისში მიაღწია.

მწარმოებელთა პერსპექტივიდან, 2022 წლის თებერვლიდან მწარმოებელთა ფასების ინდექსი დროებითი განთავსების საშუალებებით მომსახურებაზე მკვეთრად იზრდებოდა და პიკს, 23%-ს, 2022 წლის ივნისში მიაღწია.

2022 წლის ივლისში საქართველოში სასტუმროს ფასების ინდექსი (HPI) 2022 წლის ივნისთან შედარებით 13.3%-ით გაიზარდა, ხოლო 2021 წლის ივლისთან შედარებით - 13.0%-ით.

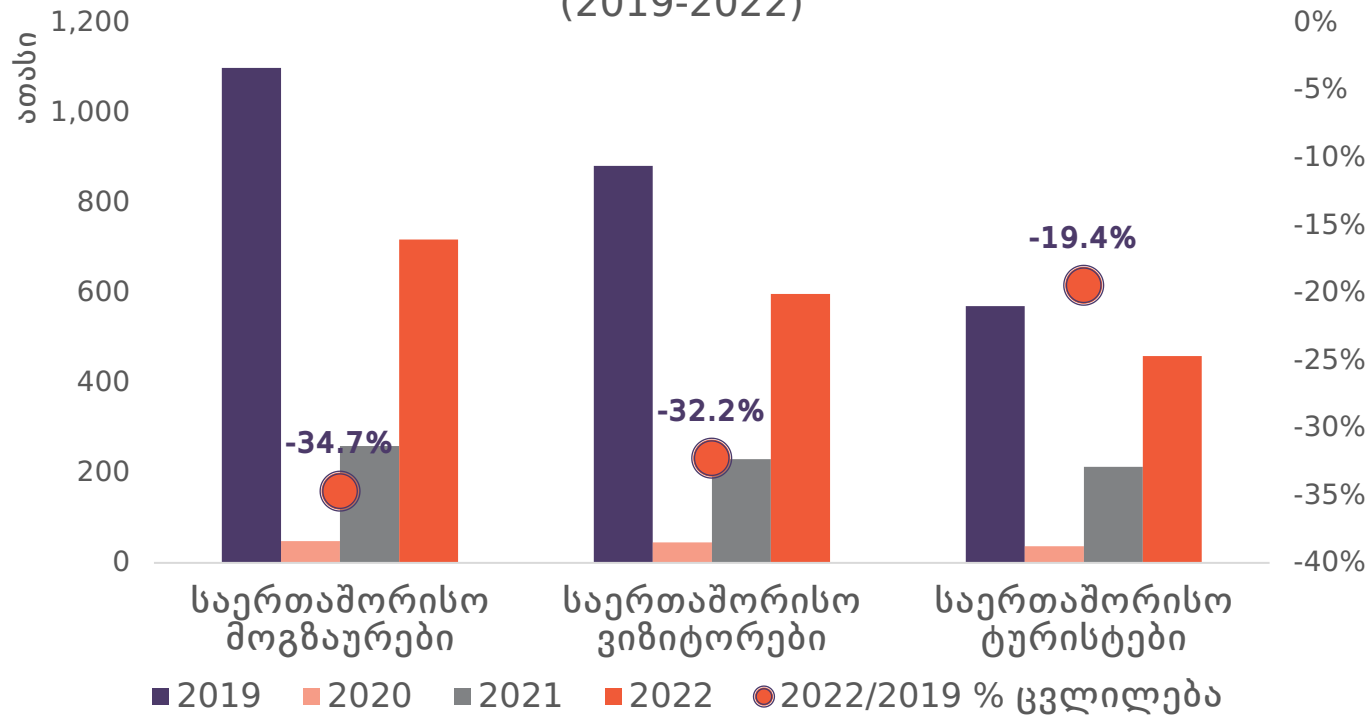

საერთაშორისო მოგზაურობის დინამიკა

საერთაშორისო მოგზაურთა¹ რიცხვი 2022 წლის ივლისში 176.7%-ით გაიზარდა, 2021 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, და 34.7%-ით შემცირდა 2019 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით.

საერთაშორისო ვიზიტორების² რაოდენობა 158.9%-ით გაიზარდა (2022/2021) და 32.2%-ით შემცირდა (2022/2019), ხოლო საერთაშორისო ტურისტების³ რაოდენობა 115.3%-ით გაიზარდა (2022/2021) და 19.4%-ით შემცირდა (2022/2019).

საერთაშორისო მოგზაურობის დინამიკა ივლისში (2019-2022)

2022 წლის ივლისში⁴ საერთაშორისო ვიზიტორების რაოდენობით გამოირჩეოდნენ რუსეთი (156 737 ვიზიტით), სომხეთი (103 906 ვიზიტით) და თურქეთი (95 989 ვიზიტით).

საქართველოს მსხვილ ტურისტული ბაზრებს შორის, ბელარუსიდან (65.6%), ყაზახეთიდან (46.7%) და საუდის არაბეთიდან (21.7%) საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობამ 2019 წლის ამავე პერიოდის მაჩვენებელს მნიშვნელოვნად გადააჭარბა. ამასთანავე, აღსანიშნავია, რომ საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობა რუსეთიდან (-1.5%) 2019 წლის ამ პერიოდის ნიშნულს თითქმის დაუბრუნდა.

წყარო: საქართველოს ეროვნული ტურიზმის ადმინისტრაცია

1 საერთაშორისო მოგზაურები მოიცავს იმ ადამიანებს, ვინც გადაადგილდებიან გეოგრაფიულ ადგილმდებარეობებს შორის ნებისმიერი მიზნითა და ხანგრძლივობით. აღნიშნული ტერმინი მოიცავს საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებიც არიან უცხო ქვეყნის რეზიდენტები და არ მოიცავს უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს, რომლებიც არიან საქართველოს რეზიდენტები.
2 საერთაშორისო ვიზიტორი არის მოგზაური, რომელიც ტოვებს საკუთარ ჩვეულ საცხოვრებელს 1 ნელზე ნაკლები პერიოდითა

და ნებისმიერი მიზნით (ბიზნესი, დასვენება და სხვა პირადი მიზანი) გარდა ვიზიტის ქვეყანაში რეზიდენტ დაწესებულებაში დასაქმებისა. საკუთარ საცხოვრებელში მოიარება გეოგრაფიული არეა, სადაც პიროვნება ახორციელებს მის რეგულარულ ცხოვრების რუტინას. ამის გათვალისწინებით, სტატისტიკა არ მოიცავს იმ ადამიანებს, რომლებიც 8 ან მეტ ვიზიტს ახორციელებენ საქართველოში.
3 ვიზიტორი (ადგილობრივი, უცხოელი და გამყვანი)

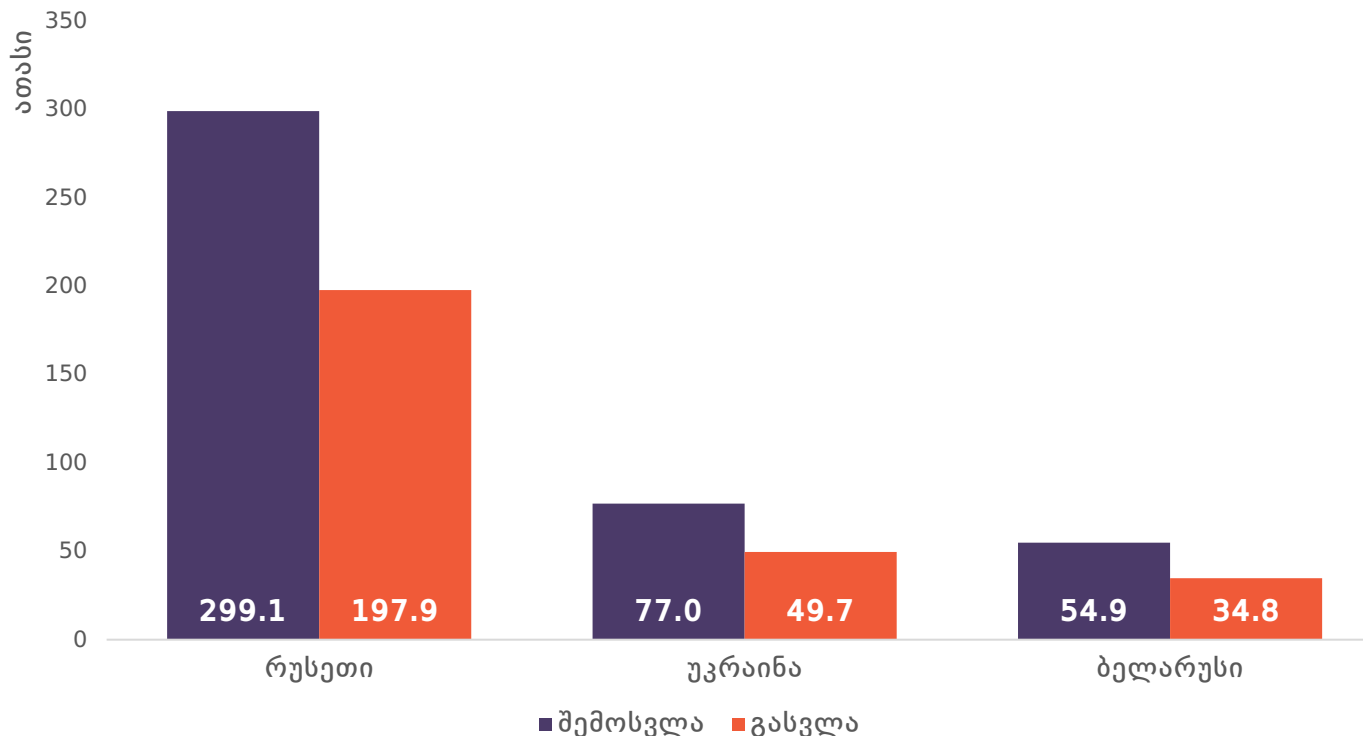
კლასიფიცირდება როგორც ტურისტი, თუ მისი მოგზაურობა მოიცავს ღამისთევას.
4 გაითვალისწინეთ, რომ საერთაშორისო ვიზიტორთა სტატისტიკის დათვლისას გამოყენებულია ვიზიტორთა მიერ საქართველოს დატოვების მონაცემები, შესაბამისად აღნიშნული სტატისტიკა სრულად არ ასახავს 2022 წლის შესაბამის თვეში შემოსული ვიზიტორების რაოდენობას.

რუსების, ბელორუსების და უკრაინელების შემოსვლები და გასვლები

უკრაინაში ომის დაწყების შემდეგ, საზღვრის გადაკვეთის სტატისტიკამ რუსების, ბელორუსების და უკრაინელების შემოსვლისა და გასვლის რაოდენობაში მნიშვნელოვანი განსხვავებები აჩვენა.

რუსეთის, უკრაინისა და ბელარუსის მოქალაქეების საქართველოდან გასვლა და შემოსვლა (მარტი-ივნისი 2022)

წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია, შინაგან საქმეთა სამინისტრო

- 2022 წლის ივნისში რუსეთიდან დაახლოებით 45 ათასით მეტი ვიზიტორი შემოვიდა, ვიდრე გავიდა. უკრაინისთვის აღნიშნული მაჩვენებელი დაახლოებით 4 ათასს გაუტოლდა, ხოლო ბელარუსისთვის კი - 3 ათასს.
- 2022 წლის ივნისში რუსეთიდან დაახლოებით 101 ათასით მეტი ვიზიტორი შემოვიდა, ვიდრე გავიდა, ხოლო შესაბამისი მაჩვენებელი უკრაინელებისა და ბელარუსებისთვის შესაბამისად 27 და 20 ათასი იყო⁵.
- ამ პერიოდში სხვაობა (ანუ მეტი შემოსვლა, ვიდრე გასვლა) განსაკუთრებით მაღალი იყო რუსებისთვის, რომელსაც მოსდევდა უკრაინა და ბელარუსი.

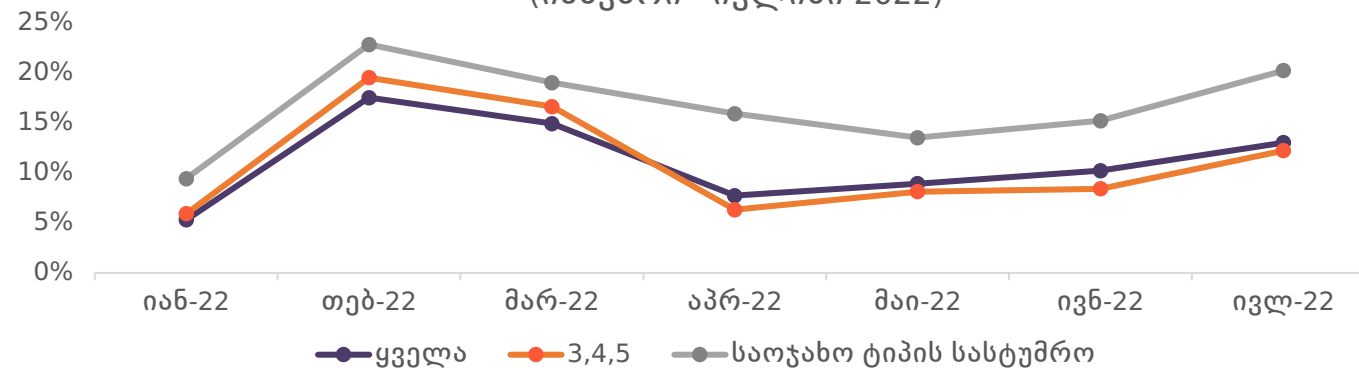
⁵ სტატისტიკური შეუსაბამოები შესაძლოა გამოწვეული იყოს იმ ფაქტით, რომ გასვლები მოიცავს საერთაშორისო ვიზიტორებს (იხ. მე-2 განმარტება სქოლიოში) და მონაცემები აღებულია საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ვებ-გვერდიდან. ხოლო, გასვლები მოიცავს მოცემული ქვეყნის ყველა მოქალაქეს და მონაცემები აღებულია შინაგან საქმეთა სამინისტროს ვებ-გვერდიდან.

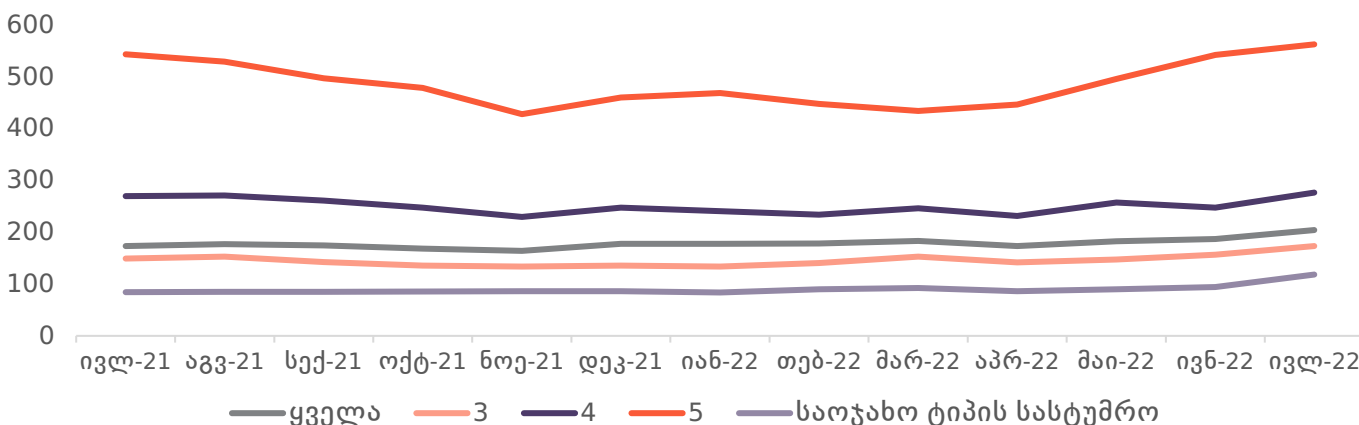
სასტუმროს ფასების დინამიკა

ბოლო თვეების განმავლობაში სასტუმროს ფასები მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რაც განპირობებულია ისეთი ფაქტორების ერთობლიობით, როგორიცაა საერთაშორისო ტურიზმის ნაწილობრივი აღდგენა, რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყების შემდეგ რუსი, ბელორუსი და უკრაინელი მოგზაურების მასობრივი შემოსვლა, შიდა ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტურისტულ ადგილებზე გაზრდილი მოთხოვნა, სასტუმროს ფუნქციონირებისათვის აუცილებელი საქონლის ფასების ზრდა და საბაზო ეფექტი 2022 წლის თებერვალსა და მარტში.

წლიდან წლამდე ყოველთვიური სასტუმროს ფასების ინდექსი (იანვარი - ივლისი 2022)

სასტუმროს საშუალო ფასები ლარში (2021 ივლისი - 2022 ივლისი)

წყარო: Booking.com, PMC RC გამოთვლები

2022 წლის პირველი 7 თვის განმავლობაში სასტუმროს ფასების ინდექსი (სფი) ყველაზე მაღალი იყო თებერვალში (17.7%), რასაც მოჰყვებოდა მარტი (14.9%) და ივლისი (13%). 3,4,5-ვარსკვლავიანი სასტუმროებთან შედარებით, სფი ზოგადად უფრო მაღალი საოჯახო სასტუმროებისთვის იყო.

პანდემიამდელ მაჩვენებლებთან შედარებით, სფი უარყოფითი იყო იანვარში, ხოლო ამის შემდეგ, თებერვლიდან ივლისამდე დადებით მაჩვენებლებზე ნარჩუნდებოდა.

ფასების ცვლილების მასშტაბი პანდემიამდელ მნიშვნელობებთან შედარებით ყველაზე მაღალი იყო ივლისში (20.5%), რასაც მოსდევდა ივნისი (10.3%) და მაისი (10.1%).

გასული წლის განმავლობაში სასტუმროების საშუალო ფასები სტაბილურად იზრდებოდა ყველა ტიპის სასტუმროსთვის. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ საშუალო ფასების ზრდა ყველაზე მაღალი 5-ვარსკვლავიანი სასტუმროებისთვის აღმოჩნდა.

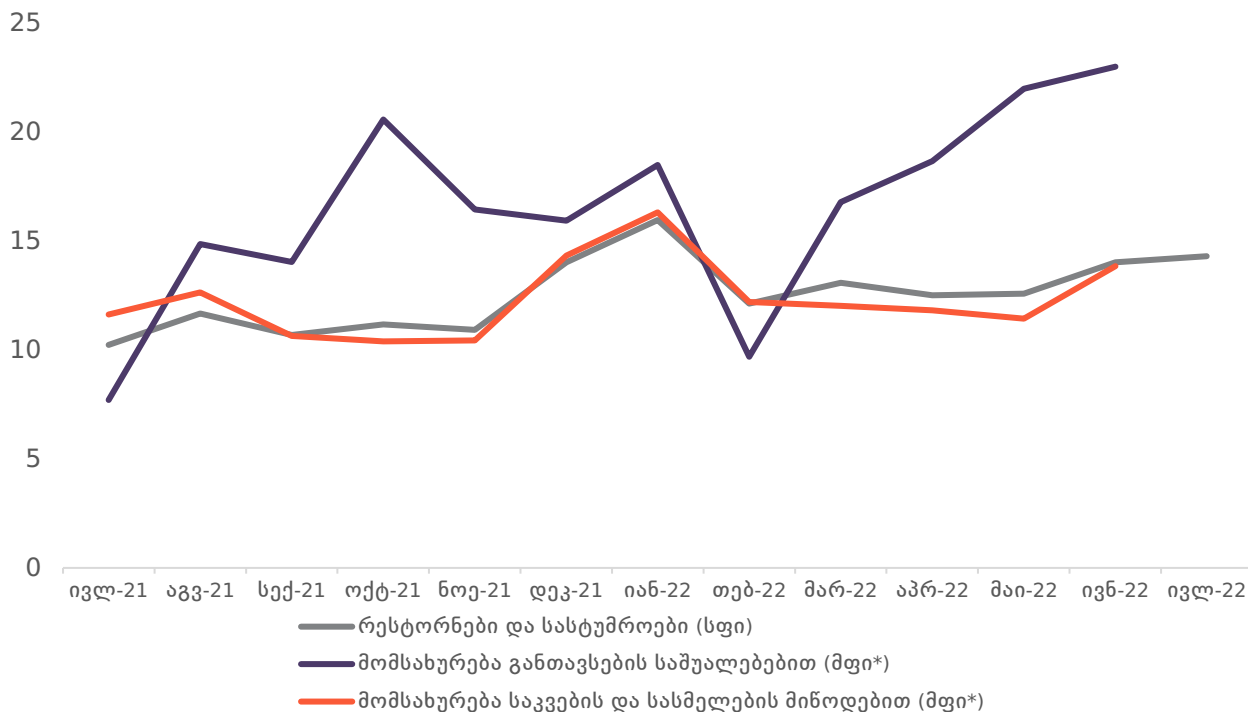
საოჯახო სასტუმროებისთვის (25.4%), 4-ვარსკვლავიანი (11.8%) და 3-ვარსკვლავიანი (10.5%) სასტუმროებისთვის საშუალო თვიური ფასების ზრდა ყველაზე მაღალი იყო 2022 წლის ივლისში. 5 ვარსკვლავიანი სასტუმროებისთვის საშუალო თვიური ფასების ზრდა (11.2%) ყველაზე მაღალი 2022 წლის მაისში აღმოჩნდა.

ფასების ინდექსები რესტორნებისთვისა და სასტუმროებისთვის

ძირითადი ინდიკატორები, რომელიც სასტუმროს ფასების ცვლილებებზე დასაკვირვებლად გამოიყენება, არის **სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (სფი)** ცვლილება რესტორნებისა და სასტუმროებისთვის და **მწარმოებელთა ფასების ინდექსი (მფი)** ცვლილება განთავსების საშუალებებისა და საკვების მიწოდების მომსახურებებისთვის. აღნიშნული ინდიკატორების დინამიკა ემთხვევა სასტუმროს ფასების ინდექსის დაკვირვებებს.

სამომხმარებლო ფასების ინდექსი და მწარმოებელთა ფასების ინდექსი რესტორნებისა და სასტუმროებისთვის (ივლისი 2021 - ივლისი 2022)

სამომხმარებლო ფასების ინდექსი რესტორნებისა და სასტუმროებისთვის მაქსიმუმს 2022 წლის ივლისში (14.3%) მიაღწია. ამავდროულად, სასტუმროს ფასების ინდექსი 2022 წლის ივლისში 13%-ს შეადგენდა.

მწარმოებელთა პერსპექტივიდან, მწარმოებელთა ფასების ინდექსი დროებითი განთავსების საშუალებებით მომსახურებაზე გასული წლის განმავლობაში ცვალებადობით გამოირჩეოდა. თუმცა, 2022 წლის თებერვლიდან მფი მნიშვნელოვნად იზრდებოდა და მაქსიმუმს 2022 წლის ივნისში მიაღწია.

მეორე მხრივ, მფი საკვების მიწოდებით მომსახურებისთვის შედარებით სტაბილური იყო. 2021 წლის ბოლოს სფი მაჩვენებელი მკვეთრად დაეცა, ხოლო 2022 წლის განმავლობაში შედარებით სტაბილურად იზრდება.

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური
*შენიშვნა: მწარმოებელთა ფასების ინდექსი 2022 წლის ივლისისათვის ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის

სასტუმროს ფასების ინდექსი საქართველოში

საქართველოში სასტუმროების ფასების ინდექსი⁶ 2022 წლის ივლისში, 2022 წლის ივნისთან შედარებით, 13.3%-ით გაიზარდა, მათ შორის 3, 4 და 5 ვარსკვლავიანი სასტუმროების ფასების ინდექსი 12.7%-ით, ხოლო საოჯახო ტიპის სასტუმროების ფასები 15.9%-ით გაიზარდა.

თვითური ინდექსი ყველაზე მაღალი სამცხე-ჯავახეთსა (30.1%) და აჭარაში (22%) აღმოჩნდა, ყველაზე ნაკლები კი კახეთში (1.6%).

2022 წლის ივლისში, 2021 წლის ივლისთან შედარებით, სასტუმროების ფასების ინდექსი 13%-ით გაიზარდა, მათ შორის 3, 4 და 5 ვარსკვლავიანი სასტუმროების ფასების ინდექსი 12.2%-ით, ხოლო საოჯახო ტიპის სასტუმროების ფასები 20.2%-ით გაიზარდა.

წლიური ინდექსი ყველაზე მაღალი იყო რაჭასა (24.2%) და სამცხე-ჯავახეთში (20.5%), ყველაზე ნაკლები კი შიდა ქართლში (-1.6%).

რეგიონი	სასტუმრო		3*, 4*, 5*		საოჯახო	
	2022 ივლ/ 2022 ივნ	2022 ივლ/ 2021 ივლ	2022 ივლ/ 2022 ივნ	2022 ივლ/ 2021 ივლ	2022 ივლ/ 2021 ივნ	2022 ივლ/ 2021 ივლ
კახეთი	1.6%	16.5%	4.4%	15.6%	0.5%	16.9%
იმერეთი	2.0%	12.8%	1.1%	20.2%	2.3%	9.5%
გურია	17.9%	14.5%	12.6%	23.7%	35.4%	6.0%
ქვემო ქართლი	14.4%	0.3%	10.0%	18.9%	19.0%	-28.6%
აჭარა	22.0%	17.9%	17.7%	17.1%	35.1%	26.6%
რაჭა	11.9%	24.2%	-	-	11.9%	24.2%
შიდა ქართლი	13.3%	-1.6%	11.1%	-3.8%	14.0%	0.5%
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	10.7%	0.9%	8.2%	-4.1%	12.3%	5.3%
სამცხე-ჯავახეთი	30.1%	20.5%	36.2%	15.5%	27.5%	23.1%
მცხეთა-მთიანეთი	6.3%	8.8%	10.4%	10.8%	3.5%	7.6%
თბილისი	9.3%	10.3%	9.4%	9.2%	8.4%	20.9%
სულ ფასების % ცვლილება	13.3%	13.0%	12.7%	12.2%	15.9%	20.2%

⁶ სასტუმროების ფასების ინდექსის გაანგარიშება მოხდა საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ შემუშავებული

რეკომენდაციების მიხედვით. უმცირესი ერთობლიობის ინდექსი გამოთვლილია Jevons-ის ინდექსით.

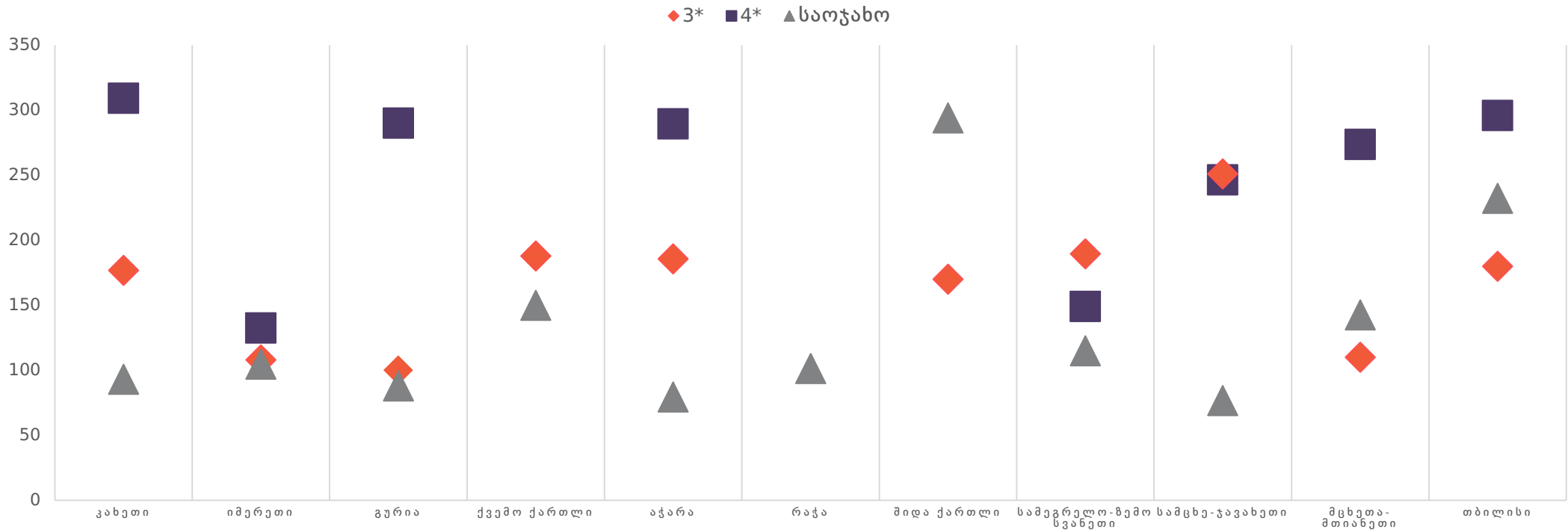

სასტუმროს საშუალო ფასები

2022 წლის ივლისში, საქართველოში 3-ვარსკვლავიანი სასტუმროების საშუალო ფასმა⁷ 173 ლარი შეადგინა, ხოლო 4-ვარსკვლავიანი სასტუმროების საშუალო ფასმა - 276 ლარი. საოჯახო ტიპის სასტუმროების⁸ საშუალო ფასმა ივლისში 118 ლარი შეადგინა.

5-ვარსკვლავიან სასტუმროთა საშუალო ფასმა ივლისში 563 ლარი შეადგინა. გურიაში ამ ტიპის სასტუმროებში, სტანდარტული 2-ადგილიანი ნომრის საშუალო ფასმა 1001 ლარი შეადგინა, თბილისში - 619, აჭარაში - 612, ხოლო კახეთში - 522 ლარი.

3*, 4* და საოჯახო ტიპის სასტუმროთა საშუალო ფასები რეგიონების მიხედვით (2022 ივლისი, ლარი)

7. შედეგები მიღებულია საქართველოს 10 რეგიონში და თბილისში 3*, 4*, 5* და საოჯახო ტიპის სასტუმროების სტანდარტული ორ ადგილიანი ნომრების ფასებზე დაკვირვების შედეგად. სასტუმროების შერჩევა მოხდა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით. ანალიზი მოიცავს booking.com-ზე დარეგისტრირებულ, საქართველოს

ტერიტორიაზე განთავსებულ 3*, 4*, 5* სასტუმროების 71%-ს (312 ობიექტი) და საოჯახო ტიპის სასტუმროების 25%-ს (456 ობიექტი). 3*, 4* და 5* სასტუმროების ფასებზე მონაცემების მიღება ხდება სასტუმროებთან დაკავშირების საფუძველზე, ხოლო საოჯახო სასტუმროების ფასებზე ინფორმაციის წყარო booking.com-ია. საშუალო ფასები გამოითვლება

სასტუმროების სტანდარტული ორ ადგილიანი ნომრების დღიური განაკვეთების საშუალო არითმეტიკული საშუალო ფასებით.

8 საოჯახო ტიპის სასტუმრო - სასტუმრო, რომლისთვისაც დამასასიათებელია ნომრების მცირე რაოდენობა და სადაც სტუმრებს მომსახურებას უწევს ოჯახი.

ძირითადი ეკონომიკური ინდიკატორები

	2016	2017	2018	2019	2020	I 2021	II 2021	III 2021	IV 2021	2021	I 2022	II 2022
მშპ მიმდინარე ფასებში განთავსების საშუალებებისა და საკვები ობიექტების აქტივობებიდან (მლნ)	1054.1	1437.5	1800.0	2223.0	1204.5	197.8*	452.2*	602.3*	472.0*	1724.4*	372.8*	-
საერთაშორისო მოგზაურების რაოდენობა (ათასი)	6720.0	7902.5	8679.5	9357.9	1747.1	134.7	351.3	815.4	579.8	1881.3	576.5	1049.4
ტურისტების რაოდენობა (ათასი)	3297.3	4069.4	4756.8	5080.5	1087.0	116.6	305.8	670.4	484.7	1577.5	456.0	749.3
საერთაშორისო მოგზაურობიდან შემოსავალი (მლნ აშშ დოლარი)	2110.7	2704.3	3222.1	3268.7	541.7	53.6*	246.1*	566.0*	379.3*	1244.9*	393.7*	748.8*
ქართველი მოგზაურების დანახარჯები საზღვარგარეთ (მლნ აშშ დოლარი)	386.3	463.6	524.7	657.2	180.5	19.7*	37.1*	62.6*	64.5*	184.1*	72.2*	-
პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ჰორეკა სექტორში (მლნ აშშ დოლარი)	120.0	109.5	82.3	123.4	-249.5	-0.9*	-1.4*	10.7*	0.7*	7.7*	12.1*	-

* პირველადი მონაცემები

სამართლებრივი შეტყობინება

ვებგვერდზე წარმოდგენილი პუბლიკაციები მომზადებულია PMC კვლევითი ცენტრის მიერ მხოლოდ საინფორმაციო და/ან მარკეტინგული მიზნებისთვის. პუბლიკაციებში ასახული ინფორმაცია წარმოადგენს მხოლოდ რჩევას და, შესაბამისად, მკითხველი თავად არის პასუხისმგებელი შინაარსის ნებისმიერ ინტერპრეტაციაზე. PMC კვლევითი ცენტრი არ იღებს პასუხისმგებლობას მკითხველის მიერ მასალების გამოყენების შედეგად წარმოშობილ პრეტენზიებზე. პუბლიკაცია წარმოდგენილია ისე, „როგორც არის“, ყოველგვარი გამოსაბეჭდი ან ნაგულისხმევი რეპრეზენტაციისა და გარანტიის გარეშე.

ზემოთ მოყვანილი აბზაცის ზოგად გზავნილთან წინააღმდეგობის გარეშე, PMC კვლევითი ცენტრი არ იძლევა გარანტიას, რომ:

პუბლიკაცია მუდმივად ხელმისაწვდომი იქნება;

რომ პუბლიკაციაში მოცემული ინფორმაცია არის სრული, ჭეშმარიტი, ზუსტი ან არ არის შეცდომაში შემყვანი.

PMC კვლევითი ცენტრი იტოვებს უფლებას, დროდადრო შეცვალოს პუბლიკაციების შინაარსი ისე, როგორც ამას მიზანშეწონილად ჩათვლის.

PMC კვლევითი ცენტრი თავიდან იხსნის სხვა მხარეების უფლებების დარღვევას ან PMC კვლევითი ცენტრის პუბლიკაციების გამოყენების შედეგად გამოწვეულ ნებისმიერ ზიანზე ყოველგვარ პასუხისმგებლობას. PMC კვლევითი ცენტრი არ აქვს მკითხველის წინაშე პასუხისმგებლობის ვალდებულება (კონტრაქტის კანონით, დელიქტური კანონით თუ სხვაგვარად) პუბლიკაციის შინაარსთან, გამოყენებასა ან პუბლიკაციასთან კავშირის ნებისმიერ სხვა ფორმასთან დაკავშირებით.

მკითხველი აღიარებს, რომ როგორც შემზღუდული პასუხისმგებლობის სუბიექტი, PMC კვლევითი ცენტრი დაინტერესებულია, შეზღუდოს თავისი ოფიცრებისა და თანამშრომლების პირადი პასუხისმგებლობა. მკითხველი თანხმდება, რომ მისთვის პუბლიკაციით გამოწვეული ნებისმიერ დანაკარგის შესახებ პრეტენზიებს არ წამოუყენებს პირადად PMC კვლევითი ცენტრის ოფიცრებს ან თანამშრომლებს.

მკითხველი თანხმდება, რომ გარანტიებისა და ვალდებულებების შეზღუდვები, რომლებიც მითითებულია ამ სამართლებრივ შეტყობინებაში, იცავს PMC კვლევითი ცენტრის მკვლევრებს, ოფიცრებს, თანამშრომლებს, აგენტებს, შვილობილ კომპანიებს, მემკვიდრეებს, უფლებამოსილ პირებს და ქვეკონტრაქტორებს, ისევე როგორც თავად PMC კვლევით ცენტრს.

თუ ამ სამართლებრივი შეტყობინების რომელიმე დებულება მოქმედი კანონმდებლობით არის ან აღმოჩნდება არააღსრულებადი, ეს არ იმოქმედებს პუბლიკაციის სხვა დებულებების აღსრულებადობაზე.

გიორგი ხიშტოვანი

კვლევითი დირექტორი

g.khishtovani@pmcginternational.com

ნიკა კაპანაძე

მკვლევარი

n.kapanadze@pmcginternational.com

ნანა ქაჯაია

უმცროსი მკვლევარი

n.kajaia@pmcginternational.com

სოფიო მკერვალიძე

სტაჟიორი

s.mkervalidze@pmcginternational.com

მის.: 61 აღმაშენებლის გამზირი, მე-3

სართული, თბილისი, 0102, საქართველო.

ტელ: (+995 32) 2921171, 2921181

ელ. ფოსტა: research@pmcginternational.com

ვებსაიტი: pmcresearch.org